

Motion till riksdagen

1987/88:Jo737

av Lennart Holmsten m. fl. (s)

om miljöpolitiska insatser i Gävleborgs län

Gävleborgs län domineras av tung och miljöstörande industriverksamhet. Massa- och pappersindustrin både i länet och i angränsande områden påverkar vattenkvaliteten i Östersjön genom utsläpp av bl. a. växtnäringssämnen och stabila organiska ämnen. Stålindustrins påverkan sker i första hand genom stoftutsläpp och vissa bullerproblem. Ett annat problem i länet är de höga halterna av kvicksilver och försurningen i vattendragen. Ett aktivt arbete pågår för att åtgärda en rad av de nämnda problemen. Projekt kalkning-kvicksilver är ett sådant exempel. Ett annat är den miljöövervakning som hittills skett i Östersjön via SMHI:s mätningar. SMHI har också via räddningsverket medverkat i att söka lösa ett annat för länet specifikt miljöproblem, de omfattande översvämningarna som förekommit under senare år.

Det är viktigt att det pågående arbetet i länet kan fullföljas. Härvid är det av stor betydelse vilka resurser länsstyrelserna disponerar för sin tillsynsverksamhet. Vi förutsätter att länsstyrelserna kommer att få förstärkta resurser för sin övervakande verksamhet i den proposition som senare kommer att framläggas. När det gäller insatserna för att minska försurning och kvicksilver i sjöar och övriga vattendrag är det väsentligt att de nu pågående projekten med kalkning och reducering av kvicksilver i fisk kan fortsätta på permanent basis, om de hittillsvarande positiva resultaten står sig när försöken avslutas.

När det gäller miljöövervakningen i Bottniska viken har det under minst 20 års tid gjorts systematiska vattenprover i havsvattnet. SMHI har under de senaste åren haft ansvaret för dessa provtagningar. SMHI har i en skrivelse till länsstyrelserna och kommunerna längs Norrlandskusten informerat om att fortsatta miljöundersökningar i Bottniska viken har inställts på grund av finansieringsproblem.

Avsikten med de oceanografiska undersökningarna är att belysa storskaliga och långsiktiga förändringar i de öppna havsområdena vad avser salt- halt, temperatur, syre- och närsaltförhållanden.

Sedan slutet av 70-talet undersöks även biologiska förhållanden och miljögiftförekomst inom ramen för det nationella programmet för övervakning av miljö kvalitet (PMK). Undersökningarna i Bottniska viken är därutöver ett led i det internationella samarbetet inom miljöområdet och en

förutsättning för att Sverige skall uppfylla sina åtaganden enligt olika internationella överenskommelser.

Mot. 1987/88
Jo737

De resultat som framkommer från dessa undersökningar i Bottniska viken utgör ett nödvändigt referensmaterial för den regionala miljökontrollen. Länsstyrelsen måste ha kännedom om de storskaliga miljöförhållandena för att rätt kunna bedöma effekterna av utsläpp från olika miljöfarliga verksamheter. Kontrollen av tillståndet i havet är också en förutsättning för att de verkliga miljöproblemen skall kunna definieras och relevanta åtgärder kunna sättas in för att motverka storskaliga miljöeffekter. I aktionsplanen mot havsföroreningar föreslås bl. a. mot denna bakgrund ett utökad program för övervakningen av miljötillståndet i havet. I aktionsplanen läggs vidare stor vikt vid det internationella samarbetet för att komma till rätta med miljöproblemen i haven. Möjligheterna för Sverige att förhandla med andra stater om åtgärder för att minska havsföroreningarna försvåras om inte de internationella överenskommelserna uppfylls.

Det är mot denna bakgrund nödvändigt att mätningarna i Bottniska viken kan fortsätta och att regeringen ger SMHI i uppdrag att genomföra dessa. Det är positivt att regeringen så kraftfullt har satsat på åtgärder för att rena Dalälven. Det är angeläget både för Dalälven som sådan och havsområdet den mynnar i att giftutsläppen i älven minskar. Hela nedre Dalälven är av riksintresse inte minst tack vare sin särpräglade fauna och flora. Länsstyrelsen i Gävleborgs län deltar i planeringen av de åtgärder som kan bli aktuella. Det är angeläget att tillräckliga medel kommer att finnas tillgängliga dels för de fortsatta undersökningar, som kan behövas för att behovet av åtgärder och dess effekt skall kunna bedömas, dels för de konkreta åtgärder som kan visa sig nödvändiga inom Gävleborgs län.

Länsstyrelsen bör ges förbättrade möjligheter att genom sin tillsynsverksamhet på ett kraftfullt sätt följa och påverka miljösituationen i länet, motverka effekterna av försurningen och minska utsläppen av ämnen som kan medföra långsiktiga skador i miljön.

Den pågående försurningen av grundvattnet, vårt viktigaste livsmedel, måste motverkas.

SMHI bör fortsätta miljöundersökningarna i Bottniska viken.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om miljöpolitiska insatser i Gävleborgs län.

Stockholm den 20 januari 1988

Lennart Holmsten (s)

Olle Westberg (s)

Wivi-Anne Cederqvist (s)

Axel Andersson (s)

Olle Östrand (s)

Iris Mårtensson (s)

Ing-Marie Hansson (s)